

Iz Slatine. Huda nam preti. Komaj je utihnila pri nas ena nesreča, namreč kozé, ki so tukaj nad 3 mesece zlo strahovale ljudstvo, nam žuga že druga še večja nesreča.

V ptujskem okraju razsaja živinska kuga. Začetek je imela v ptujskem predmestju „na bregu“ in segla je že do Žetelj, ter vničila ondi v nedeljo 14. t. m. 16 goved naenkrat, za vsem pa že čez 50. Vojaki obstajajo nesrečne mesta ter ne pusté ljudem domačem vun in drugim ne noter. —

Ptujsko glavarstvo je celemu okraju ostro prepovedalo živino spuščati iz hleva, je pripragati in napajati zunaj štale. Upamo, da bode ljudstvo pokorno in raje prenašalo manjše sitnobe, da se večje nesreče ovarje, in močno je želeli, da dobičkarija in lakomnost ne boste nasprotovale naredbam gosposke. Nesreča bi tu tem bolj prizadevala, ker je naše ljudstvo bolj ubožno, ter se živi na malih zemljiščih mnogobrojno in večidel vse blagostanje v goveji živini ima. Bog nas varuj!

Izpod Pohorja. (Družba sv. Mohorja) nas je zopet silno razveselila s svojimi knjigami. Vsak, kdor jih je s farofa nesel, že gredoč radovedno gleda, kake da so. Posebno „življenje Svetnikov“ in „Kristusovo življenje in smrt“ se je ljudem silno prikupilo, da so obilno družbi pristopili. Mladina pak ima do živalskih bukvic silno veselje, pa so tudi zares koristne za njo, kakor za vsacega človeka, ker so mikavno pisane. Ker je tudi veliko ženstva v ti hvalevredni družbi, bi tudi prav koristno bilo, in tudi želje imajo, da bi družba obširne kuharske bukve izdala. In tudi obširen vrtnar s podobami bi ljudstvu silno ustrezal. Za gospodarje je družba že veliko skrbela in poduka izdala, naj še tudi za gospodinje kaj več oskrbi! 17. vinot. slišal sem v Celju v samostanski cerkvi oo. kapucinov, kako so č. g. predigar to družbo in branje njenih bukev ljudem prav ginjaivo priporočali. Zatorej, častiti duhovniki, ne odjenjajte to družbo razširjati, da bo kmalu vsaka hiša društvene bukve imela, ter se vsako leto pomnožilo število udov. Božja pomoč v to! Rodoljub.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni zbor je za kratko časa zopet skupaj bil. Prvosednik dr. Rechbauer naznani zbornici, kako da je deputacija pri cesarju sprejeta bila, in da je državni poslanec baron Weichs iz Gornje-Avstrijskega umrl. — Ta mož je bil najmočnejši stebler ustavakom, silni

ni res, ampak le hvali, kar so gasilec pri požaru dobrega storili, in ker je g. župan branil pri večerji Slovencu pravico, slovenski govoriti. Narodni nasprotniki se še najlozje pridobé po priljudnosti in — pravičnosti od naše strani. To in pa, ker se nihče drug potrudil ni, o oni zadevi nam poročati, je uzrok, da je bil dopis sprejet in to tem rajši, ker ga je pisal spoštovan mož. Vredn.

nasprotnik izvrstne narodne kat. stranke, ki bo zdaj veliko ložje delala. Pogreb, kterege je vodil odpadnik Brader iz Rieda, je bil brez ysacega kršanskega znamenja, ker si je pokojni, kterege je mrtud zadel, vse to že poprej prepovedal, gospa baronovka se je pa tega natanko držala.

Tako poroča „Linzer Volksbl.“, liberalni listi so pa v grozoviti togoti pri tej priliki napadali preč škofa v Lincu, češ, da on!! cerkvenega pogreba dopustil ni! —

Potem se je v drž. zboru bralo pismo 32tih českich drž. poslancev, v kterem razlagajo, da v drž. zbor zato priti ne morejo, ker se od njih tirja, da pripoznajo pred vsem pravnost sedanjega, iz direktnih volitev sestavljenega drž. zbora, kar pa toliko pomenja, kakor odkrižati se državnemu pravu českoga kraljestva, nja starodavne, zaprisežene pravice odstopiti večini drž. zbora, česar pa ne more in sme nobeden zmed njih storiti. Ko bi večina hotela pogajati se z njimi, pridejo radi na Dunaj.

Na to predlaga grof Hohenwart v imenu federalističnih poslancev, ki so „primorani v državnem zboru biti“, da se naj iz vse zbornice izvoli odbor 15 udov, ki bode pismo českich poslancev prevdaril in o njem poročal. — Ker je dovoljno število poslancev — tudi galiških — ta predlog podpiralo, mora v obravnavo priti. Blagi grof je s tehtnimi besedami ustavakom prigovarjal, da naj pokažejo zdaj svojo spravljivost, da svojo pol. oblast, ktero so si vedli pridobiti, v to porabijo, da se državnopravne stranke med sebo pogodijo in tako zaželeni mir državi povrne. — Toda spravljive besede bile so bob ob steno, — prvosednik dá brž na glasovanje, ali zbornica spozna, da so izgovori českich poslancev dovolj tehtni ali ne? In večina izreče, da niso, ter se vsim českim poslancem mandat pod klop vrže! —

To je bila prenaglena reč, kajti čas za glasovanje o ti prevažni stvari nastopil bi bil še le tedaj, ko bi bil od grofa Hohenwarta nasvetovani odbor poročal in predloge stavil.

Drž. zbor je pritrdil premembi gosposke zbornice, da se pri posojilih iz 80 milijonov drž. pomoči ne gleda na to, kakošne da so akcije, ktere se za gotovino zastavijo. 20 poslancev, ki so prvokrat zoper podelitev kredita na borzne akcije glasovali, ni bilo zdaj v zbornici, pridobili so pa ustavaki Rusine, da so z njimi potegnili, in tako je zmagala borza z majhno večino 17 glasov. Štajerski nemškutarji s Seidlom vred so glasovali z borzijanci, edini Brandstetter ne. — Postava je bajé že potrjena.

Poslanec Fux je predlagal s tovarši, da se odpravi kolek pri inseratih in pri novinah. — Volitev dra. Klaiča, Dalmatineca, župnika Jungbauerja iz Českoga in Madejevskija iz Galicije se je ovrгла po volji ustavakov. Potem se je drž. zbor odložil do 21. januarja.

Deželni zbori. V Koroškem d. zb. je predlagal g. prof. Einspieler, da se naj slovenskim in mešanim občinam vsaj kratko posneti sklepi dež. zbora tudi v sloven. jeziku dajejo, kakor dobivajo druge srenje vse steno-grafične obravnave v nem. jeziku. Zastonj je g. poslanec povdarjal, da je dobra tretjina deželanov slov. narodnosti; da Slovenci davkov in vojakov več kot tretjino trpé, predlog ni našel še toliko podpore, da bi bil mogel v posvetovanje priti. Zánj so bili razun g. Einspielerja le še knezoškof, Jäger in Pongrac, in zagrizeni nemškutarski ustavaki to videvši so začeli krohovati kakor njih duševni brati v dunajski lesenjači, ko je g. Herman tako resnično opisoval Avstrije žalostno stanje. — Zaušnico si je d. zb. tudi s tem dal, da hoče postavodajo o zemljišnih knjigah državnemu zboru odstopiti!

V kranjskem d. zb. predložil je dež. odbor dve prav koristni reči: napravo ponavljalnih šol in ustanovitev dež. zaloge za izdavanje slovenskih šolskih knjig. — Po g. dr. Bleiweisovem predlogu sklene zbor, da se vladi pošlje prošnja, naj se skuša z ogerskim ministerstvom pogovoriti, da se postava zastran turške kuge od m. jun. 1868 tudi po vsem oger. kraljestvu vpelje, ker sicer ni lahko mogoče braniti kugi v naše dežele.

V tržaškem d. zb. so stavljeni naslednji predlogi: da se v Trstu ustanovi pravdoznanška šola z laškim učnim jezikom (kaj pa da!), da se dež. zbor oglasi za železnico iz Koroškega čez Loko v Trst; da poseben odbor preiskuje zgodovinske pravice tržaškega mesta. (Menda bi lahoni najrajše našli to, da je Tržaško - italijanska zemlja).

V goriškem d. zb. je bil sprejet predlog dra. Pajerja, da se nemudoma pošlje peticija do fin. ministerstva za prizanašanje davka v tistih krajih, kateri zaradi slabe letine najbolj trpé, ob enem se pa prosi za kmetijstvo in obertnjo denarna pomoč. — Proti razpisu ministerstva, da bi se v srednje šole na Goriškem samo nemški jezik vpeljal, se je d. zb. enoglasno vprl. Lani je še prosil d. zb., da naj bosta po razmeri prebivalcev učna jezika slovenski in italijanski; vlada pa na to odgovarja z ukazom — nemških šol!

V dalmatinskem d. zb. so se lahonski poslanci skujali in poslanstva odpovedali, ker jih jezi, da so v manjšini. V Dalmaciji je 450.000 Slovanov in le 50.000 Lahov, in vendar hočejo ti gospodovati! Oni so tudi krivi, da se je, — kakor je dokazal v drž. zboru župnik Pavlinovič — zaradi malovažnih pregreškov, ki se povsod godé, volitev dra. Klajča ovrгла.

Vnenje države. Na Francoskem je po dvamesečni obravnavi vojna sodnija enoglasno maršala Bazaina na smrt obsodila, ob enem pa v prošnji do vojnega ministra za pomi-

loščenje prosila, da se razsodba ne zvrši. Vsled tega je prvosodnik republike, Mac-Mahon, smrtno kaznen premenil v 20 letni zapor; obsojenec zgubi tudi vse časti in pravice, ki jih je imel.

Na Pruskem divja boj zoper kat. cerkev kakor ob časih poganskega preganjanja. Kat. osrednja stranka je v dež. zboru predlagala, da naj zapusti vlada nesrečno pot, katero je leta 1871 zoper katoličane nastopila ter se naj povrne k načelom prejšnjih let, ko so katoličani svobodo uživali; naj slednjič v posebni postavi prekliče osodopolne 3 postavbe lanskega leta, ki so kat. cerkvi tako silno sovražne. — Liberalna večina pa, ki je rep liberalne vlade, je pametne predloge zavrgla, in minister bogočastja, Falk, je prežekaval zastarela natolcevanja, češ, da je takih postav treba bilo, ker škofi in ultramontanci miru ne dajo!! Glej basen o jagnjetu, kteremu volk očita, da mu vodo kali! — Zdaj je vlada v zbornico privlekla celó postavo o posilnem civilnem zakonu! —

Kar koli škofi po cerkveni postavi storijo, je vse proti državni postavi in se kaznuje. Ravno je mestno starešinstvo v Vratislavi obsodilo knezoškofa Försterja zaradi 29 prestopkov k plašžu 11.600 tolarjev, alj v dveletno ječo! Živila n e m š k a svoboda!

Razne stvari.

(Iz Črešnovca) se nam poroča: 11. dné t. m. bila je volitev novega srenjskega odbora, in po umnem delovanji, ter krepki udeležbi smo Slovenci sijajno zmagali. Izvoljenih je 12 odbornikov in 6 namestnikov — samih pošteni in zanesljivih slovenskih možev. Dozdanji predstojnik in znani nemškutar Sorschagg je propal, kakor je dolg in širok. Radovedni smo, ali je nekdanji žandar tudi svoj propad s takim veseljem naznanil č. gospodu Makolskemu župniku, kakor je to storil gledé svojega izbora za volilnega moža? Tudi v Pretreški srenji je volitev prav srečna, ter je izvržen Gaberc, senca Sorschaggova. V zlate bukve zapišemo vrla slovenska moža: Fr. Brumca in Ljud. Kresnika, ki sta s svojim odločnim postopanjem pripomogla k srečnemu vspehu volitev.

(Iz Slatine) se nam poroča: Sin Ratanskega mesarja A. O. si je po nesreči pri razmesarjenju vola nož v oko zabódel. Brž so telegrafirali v Gradec po zdravnika za oči, ki si je za to bajé 100 glđ. zarajtal!! — Zaradi živinske kuge je ves rogački okraj zaprt.

(Trirazredna deklška šola) se je v Ptuj 10. t. m. v vojaški sprejemnici odprla, ter ima 2 sobi. Že več let se je govorilo o tej šoli in njeni potrebi, pa vendar niso mestni šolski očetje razun starih klopi ničesar priskrbeli. V razredih ne vidiš ne table, ne klina, ne učnih pripomočkov!